

Berat Kandili

Gönderen Kadir Hatipoglu - Nisan 29 2018 00:00:00

Bu gecenin, şu ayeti kerimede bildirilen gece olduğu söylenmiştir.

1601;1616;1610;1607;1614;1575;

1610;1615;1601;1618;1585;1614;1602;1615;

1603;1615;1604;1617;1615; 1571;1614;1605;1618;1585;1613;

1581;1614;1603;1616;1610;1605;1613; "O gecede her hikmetli iş,

belirlenip hükme bağlanır.”[\[1\]](#) Bu geceye, bereketli ve feyizli bir gece olması sebebiyle

'Mübarek', Kulların günahlarının affolunması ve temize çikmaları sebebiyle

'Berat', Kulların ihsana kavuşmaları nedeniyle 'Rahmet', Geceyi iyi değerlendiren kulların

seçilerek salih kullar arasına alınması sebebiyle 'Berae veya Sakk' adı da verilir. Vergi

üdendiği zaman nasıl ki vergi borçlusuna borcundan kurtulduğunu güsteren bir

belge veriliyorsa, Allah Azze ve Celle de Berat Gecesinde mümin kullarına berat yazar.

"Berat, beraet" kelimesi "el-berâe" kelimesinin Türkçedeki kullanılış şeklidir. Beri

olmak, aklanmak, temiz ve suçsuz çikmak demektir. "Berâet" iki şey

arasında ilişki olmaması, kişinin bir yükümlülükten kurtulması veya

yükümlülüğünün bulunmaması anlamına gelmektedir.

Müminlerin bu gece günah yüklerinden kurtulup İlâhî başışa ermeleri

umulduğu için de Beraat Gecesi denmiştir. Sevgili Peygamberimiz (sallallahu aleyhi

vesellem) ”Beş gece vardır ki, onlarda yapılan dualar kabul olur. Bunlar; Recep

ayının ilk gecesi, Şaban ayının on beşinci gecesi, Cuma ve Bayram geceleridir” [\[2\]](#)

buyurmuştur. Bir kısım âlimlerin, kıblenin Kudüs'teki Mescid-i Aksâ'dan

Mekke'deki Kâbe istikametine çevrilmesinin Hicretin ikinci yılında Beraat Gecesinde

gerçekleştiğini kabul etmeleri de geceye ayrı bir ünem kazandırmaktadır. Şüyle

denilmiştir: Yeryüzündeki Müslümanların iki bayram günü

olduğu gibi, güklerdeki meleklerin de iki bayram gecesi vardır. Meleklerin iki bayram

gecesinden biri, Şâban ayının on beşinci gecesi olan Beraat gecesi; diğeri ise Kadir

gecesidir. Müslümanların iki bayram günü ise; Ramazan ve kurban

bayramı günleridir. Bu sebeple Şâban ayının on beşinci gecesi olan Beraat gecesi

meleklerin bayram gecesi olarak isimlendirilmiştir. Beraat gecesine 'Kefaret gecesi' de

denilir. Bir hadis-i şerifte Efendimiz (sallallahu aleyhi vesellem): "Kim bayram gecesini ve

Şâban ayının on beşinci (Berat) gecesini ibadetle ihya ederse, kalplerin

üldüğü günde o kişinin kalbi ülmez"[\[3\]](#) buyurmuştur. Bu

gecenin bir adı da "Şefaafat gecesi" dir. Bunun delili şu hadis-i şeriftir:

"Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) Şaban ayının on üçüncü

gecesi ümmetine şefaafat etmek için dua edip yalvardı; kendisine, ümmetinin

üçte birine şefaafat etme izni verildi. On dördüncü gecesi yine dua

edip yalvardı; bu sefer üçte ikisine şefaafat etme yetkisi verildi. On beşinci gecesi bir

daha yalvardı, bu sefer de, kaçak develer gibi Allah'tan kaçanlar dışında

bütün ümmetine şefaafat etme izni verildi."[\[4\]](#)

Bu gecenin diğef bir ismi de "Mağfifret gecesi"dir. Şu hadis-i şerif buna işafet eder:

"Allah Teâlâ Şaban’ın on beşinci gecesi kullarına nazar eder ve

yeryüzünde bulunanlardan şirk koşanlarla haset edenler hariç, bütün

müminleri mağfifret eder."[\[5\]](#) Diğef hadislerde, bu affın dışında tutulanlar içinde,

haksız yere cana kıyanlar, anne babasına asi olanlar, sürekli içenler ve

akraba ile hukukunu kesenler de zikredilmiştir. Rabbimiz, Beraat gecesi tövbe, istiğfar

ederek pişmanlık duyan günahârların cümlesini affedeceğini bildiriyor. Ancak şu

sekiz sınıfın "Kesin Tıbbi Etmedik" bu aftan istifadelerinin olamayacağını da işaret ediyor. 1, Allah'a şirk koşanlar. 2, Ana-babalarına isyan eden, onların kalplerini kırıp gıybetlerini yıkanlar. 3, İkiyeye devam edenler. 4, Falcılık edip gelecekte haber verenler. 5, Din kardeşine besledikleri kinden vazgeçemeyenler. 6, Adam öldürmekten pişmanlık duymayanlar. 7, Nikahsız aile ile yaşayanlar. 8, Akrabalarıyla alaycı, kayı kesip ihmal edenler. Şüphesiz ki bu günahların sahipleri bu gecede derin bir tövbe-istiğfarda bulunur da, kesin pişmanlık haline girerlerse İlahî rahmetten yararlanırlar. Ebu Hureyre'den rivayet edildiğine göre: Resûlullah Efendimiz (sallallahu aleyhi vesellem) şöyle buyurmuştur: "Şaban ayının on beşinci gecesinin ilk vaktinde Cebrail (a.s) bana geldi; şöyle dedi: "Ya Muhammed, başını semaya kaldır. Sordum. "Bu gece nasıl bir gecedir? Şöyle anlattı: "Bu gece, Allah Teâlâ, rahmet kapılarından ümmetimize, yâni zâten avar. Kendisine şirk koşmayan hemen herkesi bağışlar. Meğerki bağışlayacağı kimseler bîşeriyet, kâfir, devamlı şarap içen, faizciliğe ve zinaya devam eden kimselerden olsun. Bu kimseler tövbe edinceye kadar, Allah Teâlâ onları bağışlamaz. Gecenin dörtte biri geçtikten sonra, Cebrail (a.s.) yine geldi ve şöyle dedi: "Ya Muhammed başını kaldır. Bir de baktım ki, cennet kapıları açılmış. Cennetin birinci kapısında dahi bir melek durmuş şöyle sesleniyor: "Ne mutlu bu gece rûk'at edenlere. İkinci kapıda dahi bir melek durmuş şöyle sesleniyordu: "Bu gece secde edenlere ne mutlu". Üçüncü kapıda duran melek dahi, şöyle sesleniyordu: "Bu gece dua edenlere ne mutlu." Dördüncü kapıda duran melek dahi şöyle sesleniyordu: "Bu gece, Allah'ı zikredenlere ne mutlu". Beşinci kapıda duran melek dahi, şöyle sesleniyordu: "Bu gece Mâsûmî manlara ne mutlu." Yedinci kapıda da bir melek durmuş şöyle sesleniyordu: "Günahının bağışlanmasını dileyen yok mu ki, günahları bağışlansın. Bunları gündüsten sonra, Cebrail'e sordum: "Bu kapılar ne zamana kadar açık kalacak? Şöyle dedi: "Ya Muhammed, Allah Teâlâ bu gece, Kelb kabilesinin koyunlarının tövbe-yeri sayısı kadar kimseyi cehennemden azat eder." Berat Gecesinin beş ayrı özelliği var. 1. Bîşeriyet hikmetli işlerin ayırımına başlanması. 2. Bu gecede yapılacak ibadetlerin diğer vakitlere nispetle kat kat sevaplı olması. 3. İlahî rahmetin bîşeriyetle kuşatması. 4. Allah'ın af ve bağışlamasının coşması. 5. Peygamberimize tam bir şefaet yetkisinin verilmiş olması. Zemzem kuyusunun bu gecede açık bir şekilde coşup oğalması da bu manaları kuvvetlendiren kutsal bir işaret olarak yorumlanmaktadır.^[6] Berat Gecesi eşsiz bir fırsattır. Bu fırsatı değerlendirip günahlarını affettirebilen, günahlarından geçtikten sonra samimiyetiyle Cenab-ı Hakka iletip isteklerini Ondan talep eden ve belalardan Ona sığınan bir insan ne kadar bahtiyardır. Buna karşılık, her tarafı kuşatan rahmet tecellisinden istifade edemeyen bir insan da ne kadar bedbahttır. Bedîzzaman (r.ah) hazretleri şöyle buyurmuştur: "İşlenen sevaplı amellerin değeri başka zamanlarda on ise, Berat Kandilinde yirmi bindir. Mesela; başka zamanlarda okuduğumuz bir tek Kur'an harfine on sevap veriliyorsa, bu gecede her bir harfine yirmi bin sevap verilmektedir. Bu bakımdan tam bir ihlasla alışıp ihyasına gayret gösterdiğimiz takdirde Berat Kandili elli bin senelik bir ibadet hayatının sevabını bir gece içinde bize kazandırabilir. Onun içinde elden geldiği kadar Kur'an ve istiğfar ve salavatla meşgul olmak bîşeriyetle bir kâfir'dir." ^[7] İmam Şâfiî (rh.a.), tefsirinde şöyle der: "Berat gecesi, yıl içinde işlenen günahlara kefarettir; cuma gecesi, hafta içinde işlenen günahlara kefarettir; Kadir gecesi ise ümmetimize içinde işlenen günahlara

kefarettir." Beraat Gecesindeki zelliği ve nemi; Nasıl dünya işlerimizde genellikle yıllık bir kar-zarar hesabı yapıyor ve bu hesaba göre gelecekle ilgili plan ve program hazırlıyorsak; ahiretimizle ilgili hesapları da yapmamız gereklidir. Bu gece böyle bir muhasebe içinde bulunmaz fırsattır. Duhan Sıcresinin 2. 3. ve 4. yetlerinin Beraat Gecesinde bahsettiği bildirilmektedir. Yetlerin meali şöyle; "O apaçk kitaba and olsun ki, biz onu gerçekten mübarek bir gecede indirdik. çnkü biz onunla insanları uyarmaktayız. Bütün hikmetli işler o gecede tefrik olunur." Bu yetler hakkında iki gürüş vardır. çoğu tefsir alimlerinin gürüşüne güre, bu mübarek gece Kadir Gecesidir. İkrime bin Ebi Cehil'in de dâhil olduğu bir grup çim ise; bu gecenin Beraat Gecesi olduğunu söylemişlerdir. Her iki tefsiri birleştiren diğer bir gürüş g&uumure de, hikmetli işlerin ayırımının yapılmasına Beraat Gecesinde başlanmakta ve bu işlem Kadir Gecesine kadar devam etmektedir. Bu hikmetli işler nelerdir ve çyetin mçnası nedir? Yıllık Kader Programı At b. Yesar (rh.a) şöyle rivayet eder: “Şaban ayının on beşinci gecesi olunca, gelecek yılın Şaban ayına kadar ölecek olanların isimleri yazılarak ölüm meleşine verilir. İnsan bir yanda ağaç diker, evlenir, bina yapar; ama ismi ölecekler listesine kaydedilmiştir! ölüm meleş, ölüm anının gelerek emri yerine getirmeyi bekler.” İbni Abbas'tan rivayet edildiğine g&uumure, hikmetli işlerin birbirinden ayırt edilmesi şu şekilde cereyan etmektedir: Bu seneden gelecek seneye kadar meydana gelecek olayların hepsi ayrı ayrı melekler tarafından defterlere yazılır. Rızıklar, eceller, zenginlik, fakirlik, ölümler, doğumlar hep bu esnada kaydedilir. O yılki hacıların sayısı bile bu devrede takdir olunur. Herkesin ve her şeyin o sene içindeki mukadderatı kaydedilir. Rızıkla alakalı defterler Mikail Aleyhisselçma verilir. Savaşlarla ilgili defterler Cebrail Aleyhissalama verilir. Ameller nüshası dünya semasında görevli melek olan İsmail'e verilir. ölüm ve musibetlerle ilgili defter de Azrail Aleyhisselçma teslim edilir. Fahreddin er-Rçzçnin (rah.a) açklamasına göre bu defterlerin düzenlenmesi Berat Gecesinde başlar, Kadir Gecesinde tamamlanarak her defter sahibine teslim edilir.[\[8\]](#) Kur'çn'in bu gecede indirilmesi meselesine ise şöyle bir açıklama getirilmektedir:

“’Beraat gecesi, Kuran-ı Kerim’in Levh-i Mahfuzdan dünya semasına toptan indirildiği gecedir. Buna inzal denir. Kadir gecesinde ise Peygamberimize ilk kez ve parça parça indirilmeye başlanmıştır. Buna da tenzil denir.’’ Beraat Gecesi Duası Peygamber Efendimiz (sallallahu aleyhi vesellem) bu gece Rabbine şöyle dua etmiştir:

"Allah’ım, azabından affına, gazabından rızana sığınırım, Senden yine Sana iltica ederim. Sana gereği gibi hamd etmekten çcizim. Sen Kendini sena ettiğin gibi yücesin.”
[\[9\]](#) Bazı mçna büyüklerinin de şöyle bir duası vardır:
"Allah’ım, şayet ismimi saçdler (iyilerin) defterine yazdıysan, orada sabit kıl. Şayet ismimi şakiler (kötülerin) defterine yazdıysan oradan sil. çnkü Sen buyurdun ki, “Allah dilediğini siler, yok eder, dilediğini de sabit bırakır, Levh-i Mahfuz Onun katındadır."[\[10\]](#)

Peki, bizler böylesine önemli bir geceyi nasıl değerlendirmeliyiz? Bu geceyi ibadet ve taatle geçirmenin pek çok sevabı ve feyzi vardır. Bu konuda Resul-i Ekrem (sallallahu aleyhi vesellem) şöyle buyurmuştur: “Şaban ayının yarısı (Beraat gecesi) olduğunda, gecesinde kalkın ibadet edin, gündüzünde de oruçtutun! Muhakkak ki yüce Allah, o günde dünya semasına iner ve imsak vaktine kadar şöyle der: Affedilmeyi dileyen yok mu, affedeyim. Rızık isteyen yok mu, rızık vereyim.

